

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorii foiei pe afară la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 12. ANULU XIX.

Săbiu, in 11/23 Februaria 1871.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri s'treine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscraterle se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Ministrulu celu nou din Cislaitani'a și are și aparatorii sei. Pâna acum amu vedutu in „Osten“ și „Reform“ a lui Schuselka articuli in favorea lui. Intre impregiurări cum suntu cele in cari se află monarchi'a noastră este greu de a află adevêrulu. Faptele ministeriului ne voru dovedî in curendu deca este reacionariu s'eu salutaru. „Amicii constitutiunei“ de dincolo de Lait'a continua a mișcă tôte petrile pentru că sa aduca parti'a loru la putere.

Din Franci'a nu vinu alte scrii de cătu ca adunarea nationale doresce sa vada restabilita pacea și Franci'a curatita de nemti. Favre a depusu puterea factica, ce o avuse pâna aci, in mânilu adunarei. Acést'a inse l'a însărcinatu a o purtă și mai departe, dândci intr'ajutoriu o comisiune de cinci sprediece; comisiunea are sa fia cu Favre in Parisu cătu voru dură desbaterile pentru facerea păcei cu nemtii.

Nemtii starniescu că sa între in Parisu și sa lu tiena ocupatu pâna la incheierea păcei.

De alta parte se scrie ca in decursulu armistiului se face in castele nemtiloru pregatiri, că la inceperea unui reshelo nou. Cu deosebire este indreptata atentiunea nemtiloru asupr'a părtiloru sudice a le Franciei, pre cari voiescu, ca prin o lovire neasteptata sa le ocupe și sa tiena apoi ocupata tiér'a intréga pâna le va veni bine.

Diet'a Ungariei.

Presedintele S o m s s i c h deschide siedinti'a din 8 Februaru a casei ablegatoru la 10 ore. Pre fotoliele ministriloru: S z l á v y, G o r o v e și H o r v á t h.

Dupa cetirea și autenticarea protocolulu siedintiei trecute, anuncia presedintele mai multe petitiuni dela iurisdictioni, cari deodata cu cele dela deputatii P. M o d o c s á n y i, E m. S z a b o, A l. G u b o d y, P. K i r á l y i și Stef. M a j l a t h se transpunu comisiunei de petitiuni.

Maz. U e r m é n y i, referintele comisiunei de petitiuni, face cas'a atenta, ca unu nomertu insemnatu de petitiuni e dejă desbatutu de comisiunea respectiva; cas'a sa otarésca o di pentru pertractarea acestoru petitiuni.

D. I r á n y i doresce că sa se prefiga odata pentru totude-un'a o di in septemâna pentru pertractarea petitiuniloru. Iul. G y ö r f f y amintesce ca unu atare proiectu de conclusu s'a ascernutu de multu tempu dejă prin deput. C s i k y; și rōga cas'a că sa puna proiectulu acest'a spre pertractare la ordinea dilei. Cas'a decide a pune proiectulu lui C s i k y, dupa resolvirea bugetulu, la ordinea dilei.

La ordinea dilei sta bugetulu ministeriului de agricultura, comerciu și industria, in specie titulu XII: „Venituri postale“.

K. T i s z a nu pōte aprobă, ca veniturile postale aréta unu prisosu. Elu asterne unu proiectu de conclusu, in urm'a cărui'a cas'a sa însărcineze pre ministrulu de comerciu a presintă unu proiectu, conformu cărui'a prisosulu preliminaru alu venituriloru postale sa se intrebuinteze spre completarea posteloru.

E. M u k i c s se plânge asupr'a impregiurării ca amplotatii postali corespundu inca nemtiesce și și resolvescu afacerile oficiale in limb'a germâna.

Ministrulu S z l á v y face cas'a atenta, ca la tōta intemplanrea jace in interesulu seu, deca i votéza cătu de multu, inse sa nu se lasé din vedere situatiunea financiara a statulu. De ore ce in ur-

m'a starei de asigurantia neindestolitoare, a trebuit sa se plătesca din partea postei că despăgubire o suma cu multu mai mare decâtu cea preliminară; de ore ce și telegrafulu de statu are in anulu acest'a unu deficitu de 300,000 fl. aru fi bine a folosî prisosulu venituriloru postale pentru acoperirea acestoru deficite. De aceea nu pōte recomandă proiectulu de conclusu a lui T i s z a spre primire. Ce se tiene de imputarea, ca amplotatii postali lucră inca in limb'a germâna, acést'a nu e fundata.

Dupa ce mai reflectéza inca căti-va deputatii un'a și alta de felulu acestoru se votéza titulu „venituri postale“ cu 4,017.790 fl.

Titulu XIII „Telegrafe“. Preliminari suntu: Spese: 1,411.000 fl., venituri proprii 1,112.000 fl.

G. V á r a d y presinta unu proiectu de conclusu: Cas'a însărcineza pre ministrulu de comerciu a ascerne unu conspectu detaliatu despre telegrafele din Ungari'a și despre starea in care se află și unu proiectu despre dispusetiunile necesarie spre eventuali imbunătățiri și completări asiă încātu acelu proiectu sa se pōta desbate deodata cu bugetulu viitoru.

B. G u t h y vorbesce despre neglignenț'a și irregularitatea inmanuarii telegrameloru și pretinde delaturarea loru.

Ministrulu S z l á v y descrie greutățile cu care are a se luptă o parte din amplotatii neescerți in urm'a comunicatiunei crescute. Densulu dovedesce, ca nomerulu statiuniloru telegrafice, amplotatii și lungimea linieloru telegrafulu s'a inmultitu dela 1867 in duplu, ceea ce pre deplinu arata activitatea ministeriului. Ceea ce se tiene de propunerea lui V á r a d y, promite a ascerne cătu de curendu conspectulu cerutu și deca nu l'aru fi deobligatu conclusualmente.

Titulu XIII se votéza dupa preliminaru.

Titulu XIV „Politi'a de malu și tiermure“ 59,800 fl. spese și 12,700 venituri; XII „Cas'a pestana de imprumutare pre amanetu 137,000 fl. spese, 137,000 fl. venituri; XVI „Tace de munte“ 41,000 fl. venituri; XVII „Fonduri, fundatiuni și venituri diferite“ 27,000 fl. XVIII „Pensiuni“ 86,246 fl. se votéza fără observatiuni. Cu aceste e resoltitu ordinariu'u.

Urméza estraordinariulu, a cărui rubrice singuratices se și votéza un'a dupa alta dupa o scurta desbatere.

Incheierea siedintiei la 3/4 3 ore.

Importanti'a reflessiuniloru ce urméza, pentru locuitorii fundulu reg. in specie, și pentru noi românii in genere ne face sa le publicamu in tōta estinderea loru.

Reflessiunile

reuniunei advocatoru din Clusiu, in privinti'a proiectulu de lege, ce ministerulu reg. ung. de justitia l'a asternutu dietei pentru regularea relatiuniloru din possessiuni urbariali, și din celea ce-su de natura asemene urbarialeloru.

(Urmare)

Articlii IV. și V. din proiectulu dietei din Clusiu de la 1848, purcediendu pre urm'a articeloru IX. X. și XI. ale dietei unguresci din acel'a-si anu pre scurtu și generalminte a opritu in tōta Transilvani'a servitiile dominali, ce se basau pre urbarialitate, prestatiunile in decima și in bani; lasându pre iobagii și pre dilerii de pâna acum in folosinti'a aceloru fonduri și pamenturi, ce erau la man'a loru pre acestu tempu, de veri ce natura aru fi fostu aceste; pentru ca diet'a a sciutu, cumca in Transilvani'a n'a fostu regulare urbariala meritoria și speciala, adusa constitutionalmente și esecutata, a

otaritu: sa se numésca unu judetiu superioru și unulu inferioru, că aceste in casurile de neintielegere ce s'aru escă între domnii de pamentu și între fostii iobagi despre natur'a pamentulu, sa judece conformu principiiloru legiloru transilvané și ale dreptulu privatu.

Deca diet'a constitutională unguresca aru fi potulu face o deslegare speciala pre basea principiiloru espresse aci, a buna sēma ca aru fi facut'o, studiându din temeu și cercetându adencu trecutul Transilvaniei, teritoriile separate ale celoru trei părți constitutive, și feliuritele modalități de dupa ca i s'au desvoltatu relatiunile urbariali pre aceste teritōrie, incetarea relatiunei între posesoru și urbarialistu aru fi efectuit'o astufeliu, încātu sa nu lovésca dreptulu de proprietate și sentiulu de dreptate alu nici unei părți, nici jōsilit'a „distributiva“ sa nu suferé, ci sa se sustiena și sa se onoréza principiulu: „fie-cui ce-e a lui“, latinesce: „Suum cuique“; intielepiciunea legelatiunei constitutionalu aru fi gasitu calea, pre carea gravaminele seculari și aru fi dobenditu vindecare, locuitorii și cetatienii acum imoposionati ai Transilvaniei și aru fi dobenditu liniscire stabila și durabila. Insa dupa lōviturile unei sorti grele in 1849, patri'a noastră și cu dens'a deciderea meritoria a tuturoru cauzeloru noastre publice pendinti, le luă a mana — in loculu unei legelatiuni constitutionalu patriotice și bine volitōrie, guvernulu absolutu, ce ni apesă patri'a și dirigatoriile acestuia cu sentieminte inimice, necunoscatore de relatiunile noastre, nisgindu spre ruinarea noastră.

In 1850, guvernulu ce trintiă constitutiunea la o parte și urmariă in tōte propriulu arbitriu și vōinti'a sea silnica, pentru regularea relatiuniloru urbariali din Transilvani'a a chiamatu barbati de incedere la Vien'a, dintre unguri și secui pre: baronulu Franciscu Kemény, Ioane Gall și Nicolae Cseh, dintre sssi pre: Mihai Kräger și Iosifu Zimmermann, dintre români pre: Ioane Brănu de Lemeni, Paulu Dunc'a și Alesandru Bohatielu. Parerea și operatulu acestei comisiuni nu aveau caracteru decisivu, ci numai consultativu, fiindu ca se luase in cosideratiune numai aceea, ca sa fie reprezentate și interesele dloru de pamentu și ale locuitoriloru eliberati. Chiamarea acestoru a fostu asistērea numai o formalitate, de ore-ce guvernulu și-avea planulu seu dejă gat'a, lu gatisera de mai nainte consangeniile sasi, cari steteau mai aprōpe de vētra; acēsta consultare dură timpu scurtu și se nascu patent'a urbariala pentru Transilvani'a din 21 Iuniu 1854, carea la prim'a privire e alātu de unilateralu și de angusta la cadru, încātu in dens'a — cu exceptiunea §-lui 28 nu se amintesce nemic'a despre urbarialitătile secuiesci; despre propriile relatiuni urbariali, ce esista in sapta pre fundulu reg. nu s'a facutu nici o pomenire, și astufeliu și acēsta lege octroata despunēa despre regularea fōstelor relatiuni urbariali numai in privinti'a comitateloru.

Pre temeiulu celoru premise, reuniunea noastră și tiene de delorintia, ca cu sinceritate respectuōsa sa spuna acea convingere a sea, cumca in Transilvani'a regularea definitiva a relatiuniloru urbariali și de natura asemene, pre teritoriile separate ale celoru trei natiuni partasie la constitutiune, conformu feliuriteloru nature ale acestoru teritōrie, nici prin legile constitutionalu de nainte de 1848, nici prin legile octroate unilateralmente in 1854, nici prin ordinatiunile guvernali emise dupa 1848, in fine nici prin proiectulu de lege, ce s'a asternutu acum pentru regularea definitiva, nu o pōte consideră de o regulare esauriata, incheiata, și carea prin urmare sa decida cestiunea urbariala spre multiamirea comuna; — nu o pōte consideră de atare pentru ca, precum se spuse și mai nainte, regularea relatiuniloru

urbani de pre fondulu regescu nu s'a executat conformu recerintelor stărei politice și diplomatice de aici, pentru ca aci nu s'au luat în socotinta gravaminele și tanguirile seculare ale românilor din scaunulu Talmaciului și a Selisciei; această stare este o rana deschisa a Transilvaniei, carea toc'm'a asiá ascépta vindecare, precum s'a vindecatu a secnilor, fără de care vindecare nici se pôte organizarea politica a fundului regescu ce se ascépta, — celu putienn aru promise o durata pré scurta. Dreptu aceea, caus'a acest'a merita ma-si pretinde o atentiune în specialu și o ingrigire desclinita din partea naltului ministeriu de justitia și din a legelatiunei.

Starile urbariali de pre fundulu regescu, desclinitu cele din scaunulu Talmaciului și alu Salisciei, aréta unu casu eclatantu alu relatiunilor proprie transilvanene.

Românii ce locuiescu aici, de unu seclu și diumetate se plângu pre la autoritătile politice și pre la legelatiune ca fără de lege au fostu aruncati în starea de iobagi, în mani'a principiiloru din dreptulu sasescu. Aceste cestiuni gravaminale aparau din cându în cându în forme schimbate și ierasi despareau, une ori pausau, dar pururia traiau și reclamau cu intetire vindecarea; totusi nici guvernulu nici legelatiunea nu li-a gasitu léculu.

Acum în ajunulu organizării politice, la decidera definitiva a causelor urbariali, acum legelatiunea are ocaziunea bine venita, dóra ultim'a de care déca aru profitá, aru poté hnisci spiritele turburate alorui mii de cetatieni, aru poté face sa încete pentru totudeun'a causele esistinti ale neindestulirei. Déca nici de astadata nu va veni vindecarea, séu celu putienn cercarea ei prin desbateri serióse și meritórie și demonstrarea imposibilitatei pre această cale: suvenirea amara despre această va apesá lungu timpu inimile cetatienilor vatemati în sentimentele lor de dreptu, va fi neprecurmatu o materia esplodatória data agitaciunilor politice, și poté sa devina caus'a, ca viét'a ungerésca de statu în acelu tienutu sa nu ajunga nici odata la unu stadiu de reformare secura și de desvoltare liniscita. Din partea natiunei nóstre celei unei atari regulári nu se va pune pedeca. Despre natiunea sasésca credemu cumca ei nu i aru fi la placere ca, în senulu seu propriu, se-i véda și mai departe nemultiamiti pre concetatiunii sei români. Pentru ca nu sufere indoiéla cumca pretensiunile românilor au temeiu, precum se va vedé mai la vale. În contr'a acestor'a s'aru poté replicá cu faptele com-

plinite prin legi constitutionali și prin ordinatiuni unilateralmente guverniali ce esistu. Insa o legelatiune — dupa părerea nóstra — nu pôte urmá principiulu de guvernare alu lui Machiavelli: „Malum semel positum stet suo loco, ne inde majus malum eveniat“ nici celuia-laltu principiu, contrariu binelui publicu care dice „uti possidetis,“ — nu-i poté sacrificá hniscia și sentiulu de dreptu alu privatiloru, precum nici conditiunile cele mai vitali ale consolidării interne de statu, ci fatia cu o cestiune fia câtu de delicata cauta sa remána la nivelulu misiunii sale; altmintre aru infacisá unu sintonu de astfelu de slabiciune, a căreia dauna morala aru fi ne precalculabila. Nu trebuie sa considere: cum e starea actuala, ci aceea: cum s'a nascutu această stare? și: óre contine ea o dreplate interna? Reuniunea nóstra recunósce de demandativu deobligatorie numai acele fapte, ce le-au infiantiatu factorii constitutionali ai legelatiunei întru întielesulu constitutiunei, séu acele fapte ale guvernului cari nu-su contrarie constitutiunei și au produsu indestitulirea respectivilorui. Representantii concetatiuniloru români de pre fundulu regescu, interesati de a dreptulu la ocaziunea numitelor regulári urbarili n'au luat parte la mész'a verde de consultatiune, unde se decideau causele lor, de câtu numai în 1848 și de la 1850 în cóci. Representantii ungeresci întrebuintu au atentiune deosebita spre causele loru proprie, și dóra ca nestudiandu mai în adinsu relatiunile de pre fundulu regescu, n'au întielesu mara importantia a dispusetiunei, ce s'a facutu. Din contra natiunea sasésca, ea si cunósce interesele din temeiu, pre tóte terenele, și le aperá prin o rara concentrare de poteri; ea la tóte ocaziunile a exerciatu pururia influentia mare, dar mai vertosu pre tempulu cându, erá guvernatoru baronulu Bruckenthal: incependu de la oficiolatele centrali de administratiune pâna susu la cabinetulu secretu alu principelui; sasiloru prin ístetia succedea a-si validitá intentiunea chiaru și în legelatiune.

Ordinatiunile emise și legile aduse demonstra apriatu, cumca interesele sasesci pretotinden'a au fostu operate cu multa grige. Acest'a și fapt'a ca românii au tanguiri seculare, este de ajunsu pentru cá sa precumpanésca facia de dechiaratiunea simpla și resoluta a natiunii sasesci, carea dice, cumca cestiunea de care ni e vorb'a nu se poté apelá mai multu pentru ca e decisa prin ordinatiuni, judecáti și legi de mai nainte.

Caus'a urbarialitatei secuiesci inca a fostu de-

cisa, insa întiepleciunea legelatiunei a vedintu scaderi în această decisiune și a desbatutu de nou, a otarit'o de nou și inca spre multiamirea celoru înteresati.

Desbateru de nou a causei urbarialitátiloru de pre fundulu regescu o pretinde indestitulirea a lorui mii de cetatieni români, ce locuiescu acolo, și o pretinde asíderea din mii de cause. Reuniunea nóstra crede ca-si implinesce o detorintia cetatienésca desvoltându aceste naintea naltului ministeriu de justitia pre bazea datelor cu deplina autenticitate, date de ale administratiunei publice, date istorice, diplomatice și legali.

Pamentulu Transilvaniei fórma trei teritorie proprie, avendu desclinite origini istorice: pamentulu comitatelor ungeresci, pamentulu secuiescu și fondulu regescu, ale căror'a poporatiuni se desclinescu de totu prin drepturi, legi, administratiune interna și prin institutiuni cetatienesci, adese și prin datine și moravuri. Acest'a e astu-feliu de fapta, încátu trebuie s'o scia din capulu locului și s'o primésca de atare veri cine, carele voiesce sa vorbésca la regularea relatiuniloru din această mica parte de tíera. Urmáritele acesteia se vedu la fie-care pasu, și viét'a publica și privata a respectivelorui popóre se observa aparitiunile cele mai batátorie la ochi, une ori anomalii; deci este naturalu ea si originea și introducerea relatiuniloru urbariali în fie-care locu e alt'a și alt'a, alt'a trebuie sa fia necesariaminte și modalitatea încetării lorui.

Pre pamentulu ungerescu séu alu comitatelor, iobagi'a s'a escatu din dóue isvóre mai principali, întâiu: acelu cetatienn alu patriei din popórele de o potriua libere de veri ca nationalitate în regatulu ungerescu, carele n'a plecatu în batalia la strigarea ca natiunea e în periclu, i s'au taiatu spatele în dóue, séu a fostu aruncatu în sevitate; alu doilea în 1514, cea mai mare parte a poporului agricolu cu possessiuni mici, s'a rescolatu în contr'a domnilorui, dar au fostu devinsu, elu și urmatorii lui fusera prin lege osenditi la starea iobagiei perpetue. Asiá s'a nascutu clas'a nobililoru și a servitoriloru séu a iobagiloru. Acesti nefericiti, osenditi inca remasera pre pamentulu lorui, séu déca a fostu alongati, retornára mai tardiu. Cea mai mare parte a iobagiei din Transilvani'a o compunu urmatorii acestor'a: eliberarea lorui e naturala, simpla și usióra. Cei'a, ai căror'a stramósi desmoscenira această parte a poporului nostru, toc'm'a densii cá descendinti au eliberat'o. Aci n'au fostu diferintie mari.

FOISIÓRA.

Serbatorile natiunale la Elini.

(Prelegere publica tienuta de dlu prof. Dr. H. P. Uscariu în 4 Februaru.)

(Capetu.)

Pre invingatori, afara de apleusele multime numeróse, ce curiósa alergá la aceste jocuri, i asceptá premii care constau în cununi impletite din stelpari de olive.

Ori câtu de simple erau aceste premii, totusi a căscigá o atare cununa, se socotea de fericirea cea mai inalta; pentru ca acelu, a cărui frunte se decorá cu atare cununa, erá onoratu în tóte tienuturile în mesur'a cea mai mare, și cetatea de unde erá nascutu și socotea si de a sea onóra a fi invinsu unu membru din sinulu ei. Pre invingatoriu lu primea cá pre unu rege, i ridicá statue, i se seriá numele seu într'unu album, se eternisá prin ode din partea poetiloru, li se cedá presederea în adunári, ba în Aten'a se primea în pritaneu cu victulu. Betránulu Diagoras din Rodu, care esise de mai multe ori invingatoriu și avuse fericirea a vedea și pre doi fi ai sei de odata invingatorii în aceste jocuri, fiindu purtatu pre umeri, i se strigá din o parte și alt'a:

„Ai traitu destulu séu dóra voesci a te ridicá inca pâna în Olimpu, care este locuint'a dieiloru.“

De insemnatate suntu inca jocurile:

- c) pytice la Delfi;
- d) jocurile istmice
- e) și cele nemeice.

Popórele ce luau parte la aceste serbatori natiunale stau și într'o legatura politica.

Atari reuniuni politice se numiau și amfictioni, ce insemnéda aliant'a popórelorui dimpregiuru.

Problem'a acestorui amfictiunii erá de a aplaná certele, ce se escau în sinulu staturiloru eline. Amfictioni'a cea mai insemnata erá aceea, ce luá parte la jocurile pytice. Amfictioni'a acest'a convenea în totu anulu de dóue ori, primavér'a la Delfi și tómu'a la Termopile și a ajunsu la o mare vadia, încátu și exerciá influentia sea preste intrég'a Elada. Ea priveghá mai cu séma asupr'a religiunii, pedepsea crimele și lesiunile de dreptulu gintelorui și internationalu.

În Athen'a mai multu cá în alte cetáti ale Greciei erá pre tóta vremea feliurite obiecte ale delectarei. Aici potea cine-va audi cuventárele bárbatiloru de statu, cantárele corale la processiuni religióse, prelegerile invetiatiuniloru în salele decorate frumusu; productionile poetice-dramatice ale lui Aesilu, Sofocle și Euripide, potea vedea opuri marie de architectura, sculptura, și pictura, cu unu cuventu totu, ce ridicá spiritulu, ce nobilitédia și inveselesce inim'a. Athenienii mai aveau pre lângu serbatorile mai susu amintite inca și altele, precum f) Eleusinele și g) Panateneile; cele dintáiu nisce jocuri și processiuni misterióse în onóra dieului Dionisiu, cele din urma în onóra dieitiei Athene, patroniei cetáției lorui. Aici se întrecea în productioni gimnastice, se procetea cu inspiratiune poesiele lui Omeru, se cantá pre lira ode nationale, spre care scopu Pericle ridicá unu anumitu edificiu, numitu Odeion.

Între serbatorile mai localizate se numera inca și h) Tesmoforie, totu la Athenieni. Acestea se serbau în lun'a lui Octombre în fiesce care anu si se referau la ordinea în viati'a sociale cetatienésca și conjugale. Femei purtau corfitie cu deosebite embleme și semne simbolisátore.

Spartanii aveau de asemenea serbatorile i) carneiloru, k) hyacinteiloru și l) gimnopediiloru cu deosebitele lorui semnificatiuni.

Aceste jocuri serbatoresci erau totu atátea institutiuni ale creșcerei. Tenerulu și betránulu si tienea de cea mai inalta fericire a-si fi meritatu o cununa de olivi pre capulu lorui. A fi eternisatu prin unica strofa de unu poetu cá Pindaru se socotea de o recusitiune din cele mai mari. Acestu poetu cantá ode celoru ce iesiau invingatori în aceste jocuri. Pentru creatiunile secele maretie i s'a datu dreptulu de óspe în Athena și lângu templulu lui Apollo în Delfi i s'a preparatu unu scaunu de arama în onóra sea. Aesilu, carele se si numesce parintele artei tragedice, de treisprediece ori si a eluputtu laura de oliva. Sofocle i disputá intaietatea și i succese ai luá din mána o laura. Herodotu cetindu la jocurile olimpice fracmente din istoria scrisa de elu, în care espune lupt'a și victori'a libertátiei în contr'a superbiei barbare a Persiloru, a seceratu complacere entusiasmata si a miscatu pâna la lacrimi pre Tucicide, care erá pre atunci unu teneru numai de 15 ani, încátu observándulu Herodotu au profetitu, ca acestu teneru va deveni unu mare istoricu. Proroci'a acest'a s'au si implinitu, cáci Tucicide jalusu pre renumele celu mare alui Herodotu si-au si consacratu tóta viati'a scrieriloru istorice, încátu istoria scrisa de elu despre rebelulu civilu peloponesiacu au întrecutu tóte ópurile anticítáției în feliulu acest'a.

Amu numitu aceste jocuri si conveniri serbatoresci unu institutu alu creșcerei. Fia-mi permisu a arétá aci si aceea, ca această creșcere nu erá o creșcere de tóta díu'a, ci erá inspirata de o cultura multilateralu, care astadi mai anevoe se ajungu în prafulu scólororui nóstre. Atunci mergea omulu într'o scóla, în carea strabatea radie luminóse preste tóte clasele poporului: mergea în scóla vietiei publice. În această scóla invetiá elinulu patriotismu și totu ceea ce face onóra și gloria. În această scóla la audrea creatiuniloru poetice și artistice de totu feliulu se desvoltá gustulu frumusu. Pentru a cu-

Poporul secuiescu, că rasa huno-scitică, dintru început era asiderea de o potrivă liberu și posesionatu, pământulu și-lu posedea din epocă de după domnia hunilor, lu posedea nu prin donațiunea regăscă, ci cu dreptulu armelor, în posesiuni și în oficio s'au impartitu după familii și ramuri, n'au cunoscutu contribuțiune, decima, nona, îndetorierea la sarcinile publice i era să facă servitiu cu armă și preste acestă în anumite casuri să dea unu numeru anumitu de boi; pre posesiunile lui nu era dreptu regescu, nici dreptulu coronei de moscenire în casu cându s'a stinsu seminti'a, ci în acestu casu posesiunea trecea la consangeni, iera nefiindu de acestă, trecea la vecini. Acestă stare a posesiunii și a dreptului privatu și a pastrat'o dela Atil'a până la Ioanu Sigismundu. Conformu facultatei și puterii în servitiulu cu armă, inca pre timpulu lui Sigismundu și a regelui Matein, era între densii clas'a de primor, primipilus și pixidarius, ceea ce exprime detorint'a de a milita și anume pentru celu dintăiu cu mai multi cai și feciori armați, alu doile cu unu calu, alu treilea pedestru, dar acestă n'a schimbatu intru nimic'a egalitatea libertatei lor cu privire la persone și la posideri. În 1562 mare parte a secuilor, mai vertosu dintre cei cu posesiuni mici, s'a rescolatu în contr'a principelui, dar au fostu devinsi, sôrtea li a fostu ca în vertutea legei se despoiara de posesiunile lor și fusera siliti la starea de iobagi, din carea cu timpulu unii scapara sêu prin lege sêu prin privilegiulu dobanditu de la unu principe sêu altulu; dar nici odata numai scapă clasa intrăga, degradata la starea de servitoriu, ci inca i s'a maritu numerulu neincetatu prin vinderea mosiei, prin retragerea de la detorint'a de a milita; prin rescumperarea din captivitatea turcăscă, prin deobligare voluntare în timpu de fôrme; după acestă s'a veritu și acolo dreptulu regescu, în casuri de lesa maestate judii incepura se aduca pedepse capitali și de perderea averilor, principii nationali imitându pre regi, scriau litere nobilitari, donationale și armale inca și pentru posesiunile stravechie secuiesci. Asiă s'a escatu între secui clas'a nobila și libera, precum și cea servitoria și iobagia.

În 1841/43, cându regularea urbariala veni mai întâiu inaintea legelatiunei, parerea secuimei era, ca ceea ce este ereditate secuiesca nu pôte fi obiectu de regulare. Mai nainte spuseramu cum s'au strafornatu apoi cestiunea și parerile: rezultatulu finalu fû patent'a din a. 1854, recunoscerea urbarialitătii secuiesci, regularea relatiunilor lor.

Lege o laura se inveciă inim'a Elinului spre fapte marete. O mândria interna a fi Elinu, a vietui că Elinu, a vorbi limb'a elina dedea poporulu acestui'a o putere morale, ce lu avanta totu mai multu la o inaltime, i dedea curagiu bărbatescu in contr'a barbarilor, căci de atari treceau poporele streine în fati'a lor.

Pentru a aretă ca aceste serbatori publice era o adeverata scôla de educatiune și ca acestă, cari remaneau excepti din acestă scôla, nu tinea pasu cu cultura generale, voiu aretă deosebirea între o femeia ateniana și un'a spartana.

Tôta activitatea femeii ateniene stă în economi'a casei, grigirea de copii cei mici și priveghierea preste sclavele lor.

Conveneau și ele unele cu altele în cercuri amicabile, de unde erau eschisi de totu bărbatii, locniau părțile cele mai retrase ale casei, umblau și în odai'a bărbatului, dera se departau indata ce venea unu streinu. Afara mergeau numai pentru procurarea celor de lipsa spre economi'a casei. Fetele de casa se cresceau în cea mai mare retragere. Cându esiau afara trebuiau a-si pune totude-un'a unu velu pre fatia, de aceea și remaneau în genere rusinose, sficiiose și fără cultur'a spiritului. Ele n'avea votu la alegerea bărbatului ei. Petitoriuulu intră în tonnela cu tat'a fetei, se luă în privire averea unui'a și acelui'a-laltu, se ficsă zestrea și cu acestă se privea de incheiata logodu'a, fără că ginerile sa-si fi cunoscutu mirés'a mai de aprôpe, cu atătu mai putienu ai fi cerutu consensulu ei. În diu'a nuntei se aducea jertfa lui Joe și Diane și cătra sêra ducea mirele pre mirésa la cas'a sea pre unu caru trasu de asini sêu boi. Parintii și amicii insotiau carulu într'unu conductu cu facii; mirele respondea gratulatiunile ce i se faceau, dar mirés'a siede la lănga elu că o mirésa. Acasa sosindu se puneau la mēsa, unde, a-

recunoscerea libertătii și a posederii poporulu liberu de origine; posesoriloru vechi desdaunarea pretiului servitiloru și liniscirea spiritelor.

Fundulu regescu, intru întielesulu privilegiilor, alu constitutiunei, alu istoriei și alu unei praese de jumetate de mia de ani, este pamentu cetatienscu, carele pre toti cei ce locuiescu pre densulu îi impartiascescu la libertate egala, carele eschide nobilimea; aici nu pôte avea locu relatiune de domnu pre pamentu și iobagiu, de domnu și servu. Pre cându ungurulu și secuulu, pământulu de ocupatiunea stravechie lu posedea cu dreptulu sângelui, că proprietate perpetua: fundulu regescu, regele Geiza II. la mediulu seclului alu XII, sub anumite obligamente l'a datu la poporulu teutoniu și flamezu, adeca la stramosii sasiloru de astadi; aceste obligamente erau, ca coloni'a intrăga și la olalta în diu'a de Săn-Martinu sa platēca contribuțiune o suma anumita, sub titlulu de dare după pamentu și de biru ordinariu regescu, a mai datu unu numeru anumitu de ostasi, a ospetatu pre regele și pre vevodulu cându treceau printre deasii; preste acestă servitorii regelui și ai principiloru aveau dreptu să pescuiescu pre acestu pamentu, să veneze, să-si mănă porci la ghiinde scl. La aceste sarcine, precum luau parte locuitorii cu toti, fără exceptiune, asiă se impartiau și în bonuri. Nici unulu n'avea dreptu mai multu de câtu altu. Era în libertatea lor a eserce industria, a negociatori scutiti de vama și de trediecișela, și din baile de sare a-si duce pentru sine de dône ori pre anu sare manuntă. Judele și oficialulu supremu alu lor era unulu și acel'a-si individuu, la măn'a lui era sigilulu natiunei. Insisi și alegeau pre oficialii lor. Numele pamentului lor: „Terra Regis,“ „fundus Regius,“ „Bonum Coronae,“ „Peculium Fiscii,“ scl. s'a inceputu la Orescia și s'a finitu la Barot între secui; de elu s'a tînutu padurea blachiloru și a beseniloru; din acestă nici nu putea nemene dintre nobili să cêra ceva de donatiune, nici regele nu putea donă. Diplom'a dela Andreiu II. ce contine privilegiulu originalu, dechiara de unitariu și egalu îndreptătitu ori ce poporu ce locuiescu pre acestu teritoriu, accentuându cu resolutiune, cumea unu cetatienu nu are și nu pôte ave dreptu mai multu de câtu altulu: „a Varus usque in Boralt unus sit populus et sub uno Iudice censeatur.“

(Va urmă.)

mesuratu caracterulu veselu alu elinului, nu lipsea cheful și voe buna. Lănga crescerea cea retrasa și izolata de societate și serbatorile nationale mai venea și aceea impregiurare, ca atenian'a se marita cu alu 15 ann și de aceea remanea, după cum se dice, simpla sficiioasă, neajtorita, natănga și slăngace în miscările ei. Cu tôte acestea se audia și la atenieni jelații în contr'a regimulu femeii în casa.

Din contra feme'a spartana era, (pentru că sa me servescu și eu de unu cuventu cam odiosu) cu multu mai emancipata, pentru ca se intorcea într'o lume mai largă, nu era eschisa dela jocurile publice. Unu aplausu alu ei inflacără pre unu june elinu spre fapte mari. Ea nu era silita a petrece numai retrasa în părțile interne ale casei, ci petrecea atătu în societatea femeiloru, câtu și a bărbatiloru.

Maritarea ei se facea într'unu modu mai cavalerescu și si dēca mirele inca n'avea vers'a de 30 ani se aromă și cu putienica poesia, căci elu trebuia sa o rapēca dela parinti, se întielege totude-un'a cu consensulu ei și alu parintiloru ei. — Tôte acestea contribuiau ca feme'a spartana după casatoria se arată că o adeverata matrona, care purtă grije pentru economi'a și onôrea casei.

De cum'va mi-a succesu a arată insemnata intruniriloru și serbatoriloru publice la elini pentru cultura lor multilaterale, de cum'va elucie din cele espuse, câtu de multu au contribuitu aceste jocuri la aceea, ce ni place a numi astadi elinismulu clasicu în plenitudinea și universalitatea sea de cultura, credu a fi oportunu a trage și unile consecințe pentru fiesce care poporu și în specie pentru noi romanii: ca adeca numai unu simtiu comunu între individiu singurateci, ce facu o natiune, este salutea publica și devis'a progresului. Pre natiunea elina nu multimea numerica o a ridicat'o la culmea aceea de cultura, la care nici cându unu

R o m a n i ' a .

Interpelarea dlui N. Blaremburg
din 30 Ian. 1871.

La scrisôrea Domnitoriuului.

D. N. Blaremburg. Ceea ce me aduce la acestă tribuna, nu este increderea în fortiele mele, ci numai important'a esceptionale a cestiunei ce-mi propui a trată și solemnitatea ocaziunei.

Radicu vocea că sa indeplinescu o datoria grava, o datoria austera și ingrata, acestă fără-a-mi face cea mai mica iluziune asupra responderii, neajunsurilor și pericuilor ce o insotiescu fatalmente, și pre cari de pre acum declaru ca le primescu fără a cere de ale impartă cu nimeni.

Voi se întrebă pre d. primu ministru și presiedinte alu consiliulu, cum n'a desmintitu inca până acum prin vocea „Monitoriuului“ o scrisôre subscrisa Carolu, și care face în acestu momentu jurulu presei în tierra și strainatate, scrisôre care nu este de câtu pre de o parte unu requisitoriu în contr'a natiunei și a pactului fundamentalu, iera pre de alta unu programu din cele mai ingrigitore, carea că acestă după mine nu pôte sa fia de câtu apocrifa.

Ea e apocrifa, pentru ca contr'a asertiuniloru ce contine faptele protestu cu energie.

Ea e apocrifa, pentru ca nu acel'a care a declarat atingendu pentru prim'a ôra pamentulu nostru ca din acelu momentu a devenitu român, nu acel'a aru putea după cinci ani de conducere a destinelor acestei tierr, după ce a impartitu cinci ani bun'a și rēu'a ei fortuna, nu acel'a pôte sa ne dica ca unu puternicu magnetu n'a incetatu unu singuru minutu de a-si esercitã influinț'a sea.

Ea este apocrifa, pentru ca nu acel'a carai'a i-amu oferitu splendôrea unui tron, ilustratu de nenumarati principi eroi, de atăti'a principi virtuosii, și animele a cinci milioane de romanii, aru putea sa ne taxeze de ingrati, și acestă atunci pre cându pôte n'a avutu inca ocaziunea a ne dă nimicu în schimb. . .

D. presiedinte alu cabinetulu: A-siu rugă pre onor. oratore sa se tiena în termenii constitutiunei. Domnitoriuulu a datu tierei multe, a datu persôna sea, a datu viitorulu seu. Ce-i pôte dă mai multu?

Voci în drēpt'a. Respectati cuventulu oratoriuulu.

Presiedintele Adunării: Amu tôte speranț'a în sentimentele de iubire și de patria ale dlui Blaremburg; speru dara ca d-sea se va tîne în limitele constitutionale.

altu poporu n'au ajunsu, ci numai simtiuulu comunu, ce s'a hranitu și dezvoltatu prin atari institutiuni nationale. Până cându ea a tînutu strinsu la ele, și până cându prin ele s'a sustienutu patriotismulu, eroismulu personalu, o limba, o religiune, cu unu cuventu unu caracteru nationalu elinu, până atunci s'a sustienutu la inaltimea sea. Cu incetarea lor au fostu legata și caderea eliniloru.

Poporulu nostru mai tare că alte popore are astadi lipsa de institutiuni, ce sa i desvôlte consciinț'a de sine și sa hrănēca în elu unu simtiu comunu. Mi-aducu aminte din anulu 1862, ce simtiementu și impresiune a produsu în mine și credu în fia-care romanu, Adunarea generale a asociatiunei Transilvaniei pentru cultura poporulu român, tînută în Brasiovu. În sal'a mare a gimnasiulu nostru de acolo se tinea lupte nobile pre terenulu moralu. În salele laterale erau espuse manufacturile și productele artistice de felurite soiuri. Lănga ele vedeai pre privitoriuulu plinu de multumire și cu ôre care satisfaciune propria, laudându și admirându istetimea naturale a romanulu.

Afara inaintea gimnasiulu joca romanii de pre Ternava salturile conservate, precum alte pie relicii dela strabunii nostri romanii. Multimea romaniloru din tôte părțile dedea adunării unu caracteru solemnulu. Anima romanulu palpită mai vivace, pieptulu lui se ridică și resulfă mai usioru. Cine a vedutu aceea adunare nu se mai pôte îndoi, ca romanii inca si potu avea jocuri olimpice și cu incheiu cu aceea dorintia ferbinte că institutiele nostre nationale, care exista, nu numai sa se sustiena la inalț'a loru misiune, dar' numerulu lor totu mai multu și mai multu sa se inmultiascu spre a deveni totu atătea institute adeverate ale invetiaturei și culturei poporulu și prin ele a se promovă ce este bunu și frumosu și a se hrani și promovă unirea și infratirea între romanii.

D. N. Blaremburg: Primescu, dle presiedinte, sa fiu censuratu, deca s'aru dovedi pana in sfersitu c'am estu din marginile cuviintieloru parlamentarie, pana atunci insa ceru sa nu fiu intreruptu. Discutiunea d'icu unii nu e constitutională, dara ore faptulu, elu insu-si, ce discutamu, nu este elu anormalu? este elu constitutionalu? Nu vedu iera-si ca este ceva criminalu in afirmatiunea mea cum ca ocaziunea de a ne dá ceva in schimbulu coronei ce i-amu oferitu nu s'a prezentatu inca. principelui Carolu. A-siu fi pututu dice acést'a fára a lipsi de respectu insu-si unui Napoleonu I séu unui Fredericu celu mare; cáci si genulu are nevoe de ocaziuni spre a se produce. Nu potu dara presupune acestoru intreruptiuni altu scopu de cátu acel'a de a me deconcentrá.

Dara in vanu, cáci suntu obicinuitu cu ele, si nu me voru face a perde sírula ideiloru, ce-mi propunu a desvoltá.

Cádu amu luatú asupr'a mea sarcin'a de a desfasurá acésta cestiune, sciamu, o mai repetu, ca indeplinescu o datorie ingrata si ca asumu asupr'a mea o raspundere pre care nu mi va fi datu a impartí cu altii. Nu ceru dara nici simpatii, nici adiesiuni, totu ce ceru este sa se respecte in persón'a mea libertatea tribunei, pre care eu o voi aperi-o totude-un'a in persón'a chiaru a adversariloru mei cei mai declarati.

Dicému ca acésta scrisóre e apocrifa. Dá, e apocrifa; cáci intra in domeniulu imposibilitátiloru morale; cáci a-i dá credientu este a pune in indoieála inse-si tagaduelile, inse-si juramintele cele mai solemne.

Ea este apocrifa, pentru ca deca nu este semnalulu séu preludiulu unei abdicatiuni apropiate, ea este culmea nedibaciei; cáci nu face de cátu a sguđu credinti'a in durabilitatea situationei actuale de lucruri si-a presintá cá unu ce cu totulu precariu aceea ce noi amu voitu sa fia stabilu.

Parasirea iera-si a tieriei in impregiurárele grave de astadi, in faci'a evenemintelorú critice, ce se desfasura in afara, aru fi, si potu dice acést'a fára sfiála, — cáci faptulu, suntu incredintiati, nu se va produce nici odata — aru fi, d'icu, unu actu de inalta tradare.

In Engliera, in acea tíera, ce aru trebui sa ne servésca de modelu in materie de constitutionalismu, este o aksioma in dreptulu publicu, ca regele nu póta abdicá unilateralu, adica fára consimtiementulu parlamentulu. Dejá reu-voitorii insenuescu ca in cugatarea si in consilielu unoru puteri, tíer'a nóstra aru fi destinata sa faca obiectulu unui tergu si ca numai pentru cá acestu tergu sa nu se faca sub firm'a Hohenzollern, s'aru fi otaritu acésta abdicatiune; pre cádu noi amu fi fostu din contra in dreptu a sperá ca acelu nume va fi pentru Romani'a in tempii posomoriti de adi ceea ce este in tempu de resbelu pavilionulu care acopera marf'a si o pune la adapostulu atacuriloru, ce aru lacomi la dens'a.

Acésta scrisóre este apocrifa, pentru ca nu acél'a care si botéza pana si copii in legea nóstra si carele consimte deci la celu mai mare sacrificiu ce unu parinte póte face interesulu publicu, aru putea nutrí asemenea cugetári, si nu in vertegiulu dantiáriloru si la sunetele musiceí, unu domnu si iá diu'a buna dela unu poporu.

A întreprinde fundarea unei dinastii si regenerarea unei natiuni, marirea si fericirea ei, acést'a presupune cugetare si o vointia mai pre susu de comunu.

A luá asupr'a sea o asemene sarcina si a se descuragiá dela inceputu, a se descuragiá facia cu cea d'anteiu contrarietate, este a se pune in rendulu unoru ambitiosi vulgari, si acést'a suntemu bine incredintiati, nu va fi casulu Domnitoriulu nostru.

Unu principe, care posedu concienti'a misiunei sele, o cugetare si o anima mai inalta, chiaru cádu vede tóte silintiele sele tradate, chiaru cádu a ajunsu a pierde si ilusiuni si sperentie, chiaru cádu a desiertatu cup'a de amaraciuni pana la drojdi, — ceea ce nu póte fi nici odata casulu cu unu poporu blándu cá románi, — totu-si mai bine de cátu a desertá rusinosu, prefera se móra cá Macsimilianu la postulu seu, si atunci in lipsa de altu ceva leghéza pagina gloriósa istoriei. (Aplause, ilaritate).

Observu cu intristare ca deca pentru unii acésta cestiune este o ocaziune de a-si face datori'a

cátra tíera, pentru altii ea este o ocaziune de a face reclame la adres'a palatulu (aplause).

D. Al. Sturz'a: la mine va-ti adresatu?

D. N. Blaremburg: me adresezu la cei ce me intrerupu cu murmure si risuri, si deca sunteti dintre acesti'a, lacrulu ve privesce.

D. Al. Sturz'a: afara din camera ve voiu raspunde (sgomotu).

Voci. Ací sa se respundia, in faci'a natiunei, iera nu la dosu.

D. N. Blaremburg: ori unde ve-ti postí dle Sturz'a.

D. presiedinte: dloru, ve rogu sa fiti pacienti si sa faceti tacere.

D. N. Blaremburg: a domni, a guverná este pentru unu spiritu mai inaltu, pentru o anima bine pusa, a imolá propri'a sea fericire fericirei generale, este a nu mai trái de cátu pentru poporulu seu, este a face abnegatiune complectă de sine, intr'unu cuventu a nu 'si mai apartiene.

Regalitatea, a dísu unu oratoru cunoscutu, nu este unu cortu intinsu pentru somnu; si unu altu cugetatoriu a adaugatu, ca a domni este a avé raspundere de suflete.

Dera deca o sarcina este lesne, si mai alesu sculita de grigi si de primejdii, este aceea de Domnu constitutionalu. Ací insa-si inactiunea este in tesa generala singurulu pretiu alu responsabilitátei si inviolabilitátei celei mai absolute pana si a afectiunei numerulu celui mai mare. Cátu pentru pretins'a nóstra saracie morala, cátu pentru lips'a de virtuti civice, in raportu cu alte popóre, modulu cu care ne-amu strecuratu in cursu de secole, din dificultáti ce au amportatu alte popóre, probéza speru ca nu in Romani'a au fostu vre-o data seceta de animi si de inteligentia. (Aplause).

Vomu avea preste putienu ocaziunea de a dovedi si acést'a intr'unu modu stralucitoru, deca si din punctulu de vedere alu moralitátei, tieriele ce ni se oferu de modelu suntu multu mai inaintate de cátu noi.

Cátu pentru inguvernabilitatea nóstra, numai inversulu, celu putienu pana ieri, este adeveratu. Si care este in cele din urma progresulu la care tíer'a s'a refusatú in acesti cinci ani la care se face alusiune? Asiá dar, chiaru deca mi s'aru dovedi, — ceea ce nu potu admite — ca aceea scrisóre aru fi autentica eu chiaru atunci voi persiste a dice ca ea a fostu smulsa Domnitoriulu, ca Domnitoriulu in acelu momentu a fostu indusu in eróre si oprimatú, ca ea nu esprima nici cugetárie nici simtiementele acestui'a.

Cáci nu trebuie sa se uite ca, deca suntemu atasiati la Domnitoriulu si dinasti'a sea, este numai in conditionile din adresa; ca, deca tienemu la Domnitoriulu si la dinasti'a sea, este insa ceva la care tienemu mai presusu de tóte, este nationalitatea, demnitatea si libertatea nóstra (aplause) si n'aru putea fi mai mare nedibacie, o mai mare crima de cátu a ne pune, in impregiurárele de facia, in durerós'a alternativa de a alege între aceste lucruri, de a ne dovedi ca ele au devenitu incompatibile (aplause).

Deca ceva este nou si deca ceva este vechiu, apoi nóua este dinasti'a si vechia Romani'a si aspiratiunile ei, vechi de 15 séu 17 secole . . . (aplause) Nu este ierasi libertatea care este o importatiune straina si unu bunu octroiatu.

In sfersitu me resumu si d'icu:

Deca, ceea ce e imposibilu, acésta scrisóre aru fi adeverata; deca ea aru tradá cugetári ascunse in contr'a libertátiloru jurate, atunci declaru susu si tare ca me inscriu, inca dupa cum, in falsiu in contr'a ori cárei atingeri ce li s'aru aduce! Mai multu: juru a nu me supune nici o data! acelorú legi! . . . (aplause).

Domniloru, mai nainte de a parasí acésta tribuna, si spre a mi indepliní pana in capetu datori'a, sa mi permiteti a ve dá cetire unei motiuni in care amu formulatu conclusiunile mele, marturescu cu franchetia ca motiunea mea risca a nu intruni nici cele cinci sub-semnaturi reglementare:

„Propunu ca Camer'a sa declare ca nu póte considerá aceea scrisóre de cátu cá apocrifa si ca, protestándu de nou de atasiamentulu seu inalteribilu la Constitutiunea, ce ne-amu datu, in deplin'a nóstra autonomia, trece la ordinea dilei.

A. Arionu, T. Dobrescu, Sihleanu, Caramalíu, Eng. Ghic'a.

D. primu-ministru si ministru de interne, declara ca deca camer'a s'aru sui la diapasonulu dlui Blaremburg, d-loru n'aru avea de cátu sa parasésca sal'a de siedintie.

Amu cetitu si noi aceea epistola publicata de mai multe diere.

Ea pare scrisa intr'unu momentu de adunca máhnire, precumu se intempla fia-cáru'a cádu, cugetándu la tíer'a lui, atátu de bine inezestrata de Dumnedieu, crede ca lucrámu prea incetu spre a i dá tóta splendórea, la care doresce sa o vada cátu mai curendu ajunsu.

Inconjurándu cu toti cu iubirea si respectulu nostru, intarindune pre calea constitutională in patriotismulu nostru, prin concordia si infratire, vomu face sa renasca in tóte inimile credinti'a si viitoriulu celu mare si fericitu alu Romaniei.

Avemu convictiunea ca astu-feliu vomu vedea ori ce descuragiare si máhnire schimbándu-se in incredere si sperantia.

Astadi avemu tóte cuvintele a crede, ca idei, cari aru poté sa ne puie in nelinisce, nu mai esista.

D. Cogalniceanu cetesce dela tribuna propunerea urmatóre:

„Adunca miscata, camer'a in urm'a espicatiuniloru date de ministrii, esprima devotamentulu seu cátra Tronu si dinastia, cari suntu garantate de Constitutia, si plina de incredere in viitoriulu tieriei, otarita a remanea neclintita in Constitutiune, trece la ordinea dilei.

„Lascaru Catargiu, Cogalniceanu, Dr. A. Fatu, Dimitrie Ghic'a, G. Costaforu, G. Chitiu, N. R. Locusténu.

Varietáti.

* * (Parastasu.) Dumineca viitória se va tiené in biseric'a nóstra din cetate parastasu pentru marele fundatoru Emanulu Gojdu, reposatu in anulú trecutú.

* * Universitatea fundulu regescu a tienutu in dilele aceste siedintie. Unele incidente mai interesante a produsu discussiunea recunóscerei regulativei si a averei.

* * Vien'a e bantuita de o esundare a Dunarei si a canalulu Dunarei. Lovitii de nenorocirea acést'a se dice ca ajungu la die ce mi i.

Insciintiare.

Deschidéndu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sabiuu cu-sulu de instructiune pentru mósie, candidatele de mositu de nationalitatea romána si nemtiésca suntu provocate a se insinuá pana la terminulu indicatu la subscrisulu spre a fi primite in cursu.

Dr. Lukas Mikulics

(9—3)

profesoru ord. de mositu

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu in comun'a Magerusiu se deschide concursu pana la 22 Februaru 1871.

Emolumentele suntu:

a) Salariu 150 fl. v. a. jumetate din cas'a alociala, si jumetate dela poporu.

b) Cuartiru liberu cu lemne de incaldítu.

Doritarii de a ocupá acésta statiune, suntu indrumati a tramite consursele instruite conformu statutulu organicu la scaunulu protopopescu gr-or. alu II-lea alu Brasiovulu, pana la terminulu prefiptu.

Brasiovu 22 Ianuariu 1871.

Cu cointelegerea comitetulu parochialu.

Ioanu Petricu

11—2

Protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din Carcedea (Kercsed) protopresbiteratulu „Turdei, in Scaunulu Ariensiului“ se escrie prin acést'a concursu.

Emolumentele suntu: Dela 50 numeri de case câte o miertia si jumetete gráu, séu in loculu gráului dóue metre de cucurudiu cu grauntii, dela veduvo pe jumetate; — dela fia-care numeru are câte dóue dile de lucru, cei saraci cu palm'a, iera cei ce au dobitóce, cu carulu si cu plugulu le facu; — Cas'a parochiala si alte edificii, cemetierululu cu pometu, — 5 jugere de pamentu aratoriú; — fenatiu de dóue cara de fenu, — Stol'a Eparafirului.

Recursele instruite in sensulu statutulu organicu eclesiasticu gr. or. sa se astérna acestui scaunu protopopescu in Agarbitiu pana la 1-a Martiu 1871.

Cu intelegerea comitetulu parochialu

Agarbitiu 23 Decembre 1870.

In numele comitetulu parochiale.

13—3

Simeonu Popu Moldovanu
Protopopu.